

Kort!

Samenstelling: BART VANGANSBEKE

Groendienst vangt Canadese ganzen in Bourgoyen-Ossemeersen en aan Watersportbaan

Eenkele eeuwen geleden werd de *Canadese gans* in Europa ingevoerd vanuit Noord-Amerika, waar ze in het wild voorkomt. In Vlaanderen is deze gans een verwilderde parkvogel. De soort is er de laatste jaren fors in aantal toegenomen. In de Bourgoyen-Ossemeersen zitten 240 broedparen en een winterpopulatie van soms duizend exemplaren. Ze zijn helaas allesbehalve een aanwinst. De ganzen zijn flinke grazers die de vegetatie vertrappelen en heel wat uitwerpselen (800 gram per dag) produceren die het water van de sloten overbemesten. Tijdens de broedperiode zijn ze behoorlijk agressief en verstoren ze andere broedende water- en weidevogels. Zoals ook in andere natuur- en recreatiegebieden in Vlaanderen worden de Canadese ganzen omwille van de natuurschade sinds 2002 bestreden in het stedelijk natuurreservaat. De bestrijding gebeurt telkens in het voorjaar (april) door het vernietigen van de eieren en de nesten van de broedende Canadese ganzen. Door deze techniek worden minder jongen geboren en wordt de explosieve aangroei van de populatie afgeremd.

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat één bestrijdingstechniek onvoldoende is om het probleem grondig aan te pakken. Daarom startte de Gentse Groendienst in 2005 met het afvangen van volwassen vogels in de rui. Elk jaar wisselen ganzen in de zomer hun verenkleed, ze verliezen hun slagpennen en kunnen daardoor gedurende een korte periode niet vliegen. Samendrijven en vangen is dan de aangewezen techniek. In 2006 werden gedurende twee vangdagen in de tweede helft van juni Canadese ganzen vanuit de graslanden in de Ossemeersen en de Bourgoyen samengedreven op de Leie en via een grote kooi op het land afgevangen. In totaal ging het om 171 ganzen.

Ook op de Watersportbaan en in de Blaarmeersen zitten de laatste jaren meer en meer Canadese ganzen. Begin juli werd daar een groep van 137 Canadese ganzen gevangen.

Op beide locaties werden de gevangen ganzen ter plaatse pijnloos gedood door de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent.

Bestrijding van Canadese ganzen moet schade aan natuur en groen verminderen.

Eén van de toekomstige groene longen in Gent.

Herinrichting Gentbrugse Meersen start in 2008

Over tien jaar moet Gent vier grote groene longen tellen. Het Parkbos in Zwijnaarde-De Pinte, de Vinderhoutse bossen, het vroegere vliegveld op de grens van Oostakker en Lochristi en de Gentbrugse Meerseen. De herinrichtingsplannen voor de Gentbrugse Meerseen (in totaal 270 hectare) zijn het 'verst' gevorderd. De Stad Gent kreeg 1,4 miljoen euro subsidies om de kleine privépercelen in het gebied aan te kopen. Volgend jaar volgt een voorontwerp van inrichting voor het eerste deel van de Gentbrugse Meerseen, met onder meer het Rattendaelepark, het Frans Tochpark, het stuk rond het E17-viaduct en het deel dat paalt aan de woonwijk Ooievaarsnest.

De omheiningen rond de percelen worden verwijderd, zodat een groot open gebied ontstaat waarin het aangenaam wandelen en fietsen is. Het is ook de bedoeling de Gentbrugse Meerseen weer natter te maken, zonder dat de aanpalende wijken onder water komen te staan.

Bouwpromotoren bedreigen groene long

Bewoners uit de buurt van de Oude Bareel in Oostakker vrezen voor het verlies van hun groene long. Een half jaartje geleden werd het Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor de afbakening van het Grootstedelijk Gebied Gent goedgekeurd. Voor Oostakker betekende dit dat zowat elk lapje grond als stedelijk woongebied werd ingekleurd. "We vrezen dat de omgeving van de Oude Bareel volgebouwd zal worden. Bovendien vrezen we dan voor wateroverlast", zegt Brigitte Borgmans van Buurtcomité Oude Bareel. Sinds de grond enkele maanden geleden werd bestemd als woonzone, krijgen landbouwers uit het gebied vele telefoontjes van bouwfirma's die hun grond willen kopen. De firma's willen er in totaal 300 woningen plaatsen. Sommige bouwpromotoren kwamen zelfs persoonlijk langs. Brigitte Borgmans vreest: "Eens die bouwfirma's met grof geld beginnen zwaaien, zullen de mensen gaan zwichten. Dat er op verloren stukjes

groen bijgebouwd wordt, is geen probleem. Maar we hebben maar één echte groene long in Oostakker, omgrenseld door de Pijkestraat, de Orchideestraat en de Beelbroekstraat. Dat gebied willen we koste wat kost behouden."

De buurtbewoners vrezen nog een groter probleem. De groene long is een vrij drassig gebied. Oostakker is al heel gevoelig voor overstromingen en het buurtcomité vreest dat het er in de toekomst enkel slechter op zal worden. "Hoe meer er gebetonneerd wordt, hoe groter de kans op wateroverlast. Dit stuk natuur is nodig om overtollig water op te slopen", zeggen de bewoners.

Op zaterdag 3 juni nodigde het buurtcomité de schepenen Karin Temmerman en Lieven Decaluwe uit voor een fietstocht door het bedreigde gebied. Ze hoopten hen te overtuigen om als stad de bedreigde gronden te kopen en zo het groen te redden. De schepenen konden alleen zeggen dat de stad daar niet genoeg

middelen voor heeft. Bovendien werd "in de Rozebroeken nog maar pas geïnvesteerd in groen". Aquafin zou ook werken uitvoeren die de wateroverlast moeten helpen voorkomen, aldus de schepenen.

Het buurtcomité vreest dat er niet veel meer te redden valt. "Het openbaar onderzoek werd met een minime aankondiging bekend gemaakt en is ons totaal voorbij gegaan.

Daardoor konden we geen bezwaarschriften indienen. We hopen enkel dat grondeigenaars uit de buurt niet kiezen voor geldgewin, maar rekening houden met het groen."

Oude Bareel in Oostakker: een bedreigde open ruimte

Steun voor de Damvallei

Momenteel werkt Natuurpunt met afdeling Damvallei als voortrekker en aanjager aan een grootschalig inrichtingsproject in 'de Damvallei' in Destelbergen. Het is vooral de bedoeling de flora en fauna van de natte hooilanden en turfputten te herstellen.

'De Damvallei' is eigenlijk een laagveenmoeras dat bestaat uit een vijftigtal turfputten, trilvenen en natte hooilanden. Het gebied maakt deel uit van het Natura 2000-netwerk van Europees beschermde natuurgebieden met

Nu ook provinciale subsidie voor het natuurreservaat Damvallei

voor Europa zeldzame habitats en soorten. Onder impuls van het Europees Life-project heeft Natuurpunt de voorbije jaren verschillende belangrijke gronden kunnen aankopen in de Damvallei en worden er ook inrichtingswerken uitgevoerd om de Europees beschermde habitats te herstellen. Het Life-project besteedt ook veel aandacht aan de openstelling van de Damvallei en communicatie en samenwerking met verschillende sectoren en overheden.

De Damvallei krijgt financiële steun van de EU, het Vlaams Gewest en de gemeentebesturen van Destelbergen en Laarne. Onlangs kwam ook de provincie Oost-Vlaanderen met belangrijke financiële steun over de brug. De provincie heeft namelijk een aanvraag van Natuurpunt voor een soortenbeschermingsproject goedgekeurd. Oost-Vlaanderen neemt 79.030 euro voor zijn rekening voor de realisatie van dit project, dit is

90 procent van de totale projectkosten. Dankzij deze bijkomende ondersteuning worden in de Damvallei nieuwe kansen gecreëerd voor zeer zeldzame plantensoorten als *krabbenscheer* en *kleine valeriana*. Het soortenbeschermingsproject voorziet de volledige herinrichting van een terrein van meer dan acht hectare. De historische hooilanden worden hersteld en de turfputten worden zo ingericht dat talrijke waterplanten er weer kunnen groeien. Uniek aan dit project is dat hier voor de eerste keer op het Europese vasteland gebruik wordt gemaakt van de 'Softrak', een totaal nieuw voertuig op rupsbanden om werken uit te voeren in moeras, trilveen en natte hooilanden. Met dit gespecialiseerde ultralichte voertuig kunnen zelfs de meest ontoegankelijke plaatsen ingericht worden. De Softrak is ontworpen in Engeland. Natuurpunt kon het voertuig aankopen met steun van de EU in het kader van het Life-project.

Natuurinrichting Bourgoyen-Ossemeersen

De voorbije maanden is het grote natuurinrichtingsproject in de Bourgoyen-Ossemeersen goed opgeschoten. De afgraving van de Schapenweide gaat in vol tempo door. Het resultaat oogt nu al prima. Natuurpunt Gent meent dat dit terrein een grote trekpleister zal worden voor talrijke watervogels en steltlopers.

Natuurinrichtingsproject in volle uitvoering

Een overzichtje van wat er de voorbije drie maand is gebeurd in het kader van het natuurinrichtingsproject in de Bourgoyen-Ossemeersen:

Grondwerken:

- leveren en plaatsen van de nieuwe deuren en wanden voor de vleermuizenverblijfplaats in de duiker onder de bestaande spoorwegbedding
- plaatsen van toegangsdeuren en windschotten in de vleermuizenkokers
- aanleg van de gronddam op de schapenweide
- hydroseeding (ontkiemd zaadmengsel op de taluds spuiten zodat snel een stevige graswortelzone ontstaat)
- heraanleg van onderhoudsstrook langs de zuidelijke reeds aangelegde gronddam op een minimale breedte van 2,7 m, aan de kant van de R4
- herstellen van verzakte taluds, weghalen van verzadigde niet draagkrachtige grond en verzakte geogrids en erosiewerend weefsel, aanbrengen van goed verdichtbare draagkrachtige zandige teelaarde, herinzaaien door hydroseeding
- afgraven en afvoeren van de resterende grond van de Schapenweide (ongeveer 40.000 m³)
- in den droge opschonen van de afgegraven zones en aanbrengen van het oorspronkelijke slotenpatroon

Infrastructuurwerken:

- afvlakken van de taluds van de weilanden rond de Valkenhuishoeve
- leveren en plaatsen van de metaalstructuur van de info- en kijkhutten
- aanleggen van het wandelpad naar de kijkhut M57 (schapenweide)
- leveren en plaatsen van de brug M41.2 om naar de kijkhut M57 te gaan
- leveren en plaatsen van de funderingspalen voor de zigzagvlonder en brug
- frezen van de bestaande wegen
- aanbrengen van het 'copro gekeurde' mengpuin op de gevraagde breedte
- aanvullen van de bermen
- leveren en plaatsen van de hekken
- leveren en plaatsen van de trapconstructie en de afsluitingspalen aan de Bourgoyendreef

De komende maanden (tot half oktober, tenzij anders vermeld) staat er weer heel wat op het programma. De planning, vooral voor de grond- en waterwerken, is afhankelijk van het weer.

Grondwerken:

- afvoeren van de resterende grond (40.000 m³) van op de Schapenweide
- bij een volgende droge periode verder afwerken van de ontgraven zones en graven van het slotenpatroon
- leveren en plaatsen van stuwen bij de volgende droge periode

- afwerken van de gronddam en de berm waarop het wandelpad moet komen
- (tijdens en na de winter) onderhoudswerken aan de gronddam

Infrastructuurwerken:

- leveren en plaatsen van het houten gevelschrijnwerk van info- en kijkhutten
- leveren en plaatsen van metalen liggers en houten beplanking van de zigzagvlonder en brug
- leveren en plaatsen van de fundering, liggers en houten balken van de brug over de Grijtgracht aan de Baudetlaan
- aanbrengen van de blindengeleidsbalken in de verharding
- leveren en plaatsen van banken
- profileren en fijn frezen van de bovenste verhardingslaag van de paden
- inzaaien van de middenberm van de paden
- aanbrengen van de groene daken en houten vloeren van de info- en kijkhutten
- afwerken van de gebiedstoegangen met hekken, banken, fietsenstaanders
- (na de winter) aanleggen van de verharding van het wandelpad aan de binnenzijde van de gronddam

Natuurpunt Gent kreeg de laatste weken (net als de Vlaamse Landmaatschappij en de Stad Gent) veel (vooral negatieve) reacties op de wegenwerken. We probeerden de mensen duidelijk te maken dat een verharding van de (wandel)paden

een goede zaak is voor de bezoekers en dat het gebruikte materiaal 'gekeurd' is en geen giftig afval bevat. De meeste opmerkingen waren: te brede wegen ('*net snelwegen*'), bouwafval waarin nogal wat rommel zit zoals elektriciteitsbuizen, metaal

en (veel) glas ('*regelrechte afvalstorten*'), zijkanten (en bermen) afgewerkt met zand, waardoor het effect van het decennialange bermbeheer ongedaan gemaakt dreigt ('*al dat werk voor niets*'),...

Nogal wat commotie rond de wegenwerken in de Bourgoyen

Toon Van Coillie van de Vlaamse Landmaatschappij bezorgde ons het volgende antwoord op die drie opmerkingen:

- Breedte van de wegen: de verharding is voorzien op drie meter breed en die is overal gerespecteerd. Wel is het zo dat dit vooral in de Bourgoyendreef in vergelijking met vroeger zorgt voor een "snelweg"-look, zeker omdat er door de aanvulling van de bermen zo'n vier meter onbegroeid blijft, waar er vroeger bijna een graspad was...

- Samenstelling van het gebruikte materiaal: voor de wegenwerken is mengpuin (baksteen, beton, ...) gebruikt, dit is recyclagemateriaal dat een keuring ondergaat (COPRO) en dat enkele procenten vreemde materialen kan bevatten, bv. glas, hout, plastic, ... De definitieve afwerking moet nog gebeuren (eind september). Daarbij wordt de toplaag nog eens fijngefreesd, de middenstrook ingezaaid en het geheel wordt verdicht. Het meeste vreemd materiaal zal dus zeker fijn gemalen worden. De samenstelling van het oorspronkelijke en nu onderliggende materiaal (sintels en slakken) was nog veel meer 'afval'...

- Afwerking van de bermen: waar nodig (in functie van de stabiliteit van de randen van het mengpuin) zijn de bermen aangevuld met zand van de afgraving van de taluds rond het Valkenhuis. Dit zand is droog en zeer arm aan voedingstoffen, wat de hoeveelheid brandnetels hopelijk beperkt houdt en de bermontwikkeling ten goede moet komen.

(Bronnen: dagbladen, website Stad Gent, website Natuurpunt, VLM, VBV)

'Hiep hiep hoera: tien jaar stadsbosplannen!!!

(Maar waar blijven de bomen?)

Natuurpunt Gent en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) ijveren intussen al meer dan tien jaar voor meer bos in en rond Gent, maar de eerste echte Gentse stadsbosplannen zijn dit jaar tien jaar oud! In 1996 werden bij de afdeling Bos&Groen (nu het Agentschap voor Natuur en Bos) van de Vlaamse overheid en de provincie Oost-Vlaanderen de eerste plannen voor een Gents stadsbos geboren. Het eerste onderzoek werd gestart: een zoektocht naar geschikte locaties voor nieuw bos rond de stad. Twee belangrijke potentierijke sites kwamen naar voren: de Vinderhoutse Bossen (en omgeving) ten westen van Gent en de kastelensite ten zuiden van Gent.

Intussen staan de nieuwe stadsbossen, mede onder impuls van Natuurpunt Gent, ingeschreven in diverse plannen. In het Ruimtelijk Structuurplan Gent werden zelfs vier sites vastgelegd (in elke hoek van de stad één, telkens met een oppervlakte doelstelling). Sinds eind vorig jaar is ook het gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) voor de afbakening van het Grootstedelijk Gebied Gent goedgekeurd. In enkele deel-RUPS staan de (bos)bestemmingen opgenomen voor drie van de vier groenpolen. Daarmee liggen de nieuwe (na)bestemmingen en voorschriften vast voor alle gronden in het Parkbosgebied (Kastelensite), oud vliegveld Lochristi-Oostakker en Gentbrugse Meersen-Damvallei. In de Gentbrugse Meersen en in het Parkbos zijn zelfs onteigeningsplannen goedgekeurd voor onder meer (een deel van) de natuurgebieden en voor de gronden die moeten worden bebost.

Natuurpunt Gent en de VBV hadden gehoopt dat de overheden (en hun diensten), gesterkt door deze goedgekeurde plannen, dit voorjaar op volle kracht gronden zouden aankopen en overeenkomsten zouden sluiten met grondeigenaars en landbouwers. In de Gentbrugse Meersen heeft de stad Gent daartoe een voorzichtige stap gezet. In het Parkbos daarentegen gaat alles tergend langzaam! Enkel op het grondgebied van De Pinte, in de toekomstige boskern Scheldevelde, heeft de Vlaamse overheid deze zomer al het een en ander gerealiseerd op het terrein. Verder zien wij maar weinig sporen van stadsbossen. De Gentenaars wachten! Natuurpunt Gent en de VBV roepen politici en ambtenaren dan ook op om de Gentse stadsbossen zo snel mogelijk te realiseren!

Het is ongeduldig wachten op de stadsbossen in Gent